

SAK 14/2006

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2007

1. SAMMENDRAG OM ENDRINGER I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERING

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av reguleringsopplegget for trålfisket etter uer nord for 62° N. Fiskeridirektørens foreslår videreføring av reguleringsopplegget for det konvensjonelle fisket etter uer nord for 62° N. Dette med unntak av fredningsperioden som foreslås utvidet med én måned.

2. BIOLOGISKE TILRÅDNINGER

2.1 Vanlig uer (*Sebastes marinus*)

I henhold til ICES-rådgivningen har bestanden hatt sviktende rekruttering siden tidlig på 1990-tallet, og ICES vurderer bestanden til å ha redusert reproduksjonsevne. Toktresultat og fangstrater fra trålfisket viser en klar reduksjon i forekomst og indikerer at bestanden nå er nær et historisk lavmål. Årsklassene det siste tiåret har vært svake og blir stadig mindre. Bestanden er derfor svært svak. Denne situasjonen ventes å vedvare i mange år.

ICES tilrår strengere reguleringer på grunn av fortsatt nedgang i gytebestand og rekruttering. Dagens reguleringstiltak er utilstrekkelige. ICES gjentar anbefalingen om stopp i alt direkte fiske, utvidelse av fredningen og skjerpede bifangstreguleringer for trål. Det er viktig med et sterkt yngelvern for å sikre rekruttering og gjenoppbygging av bestanden. Det er videre nødvendig med bedre statistikk for bifangst av vanlig uer i silde- og kolmulefisket i Norskehavet og reguleringer som begrenser dette.

2.2 Snabeluer (*Sebastes mentella*)

Bestanden har hatt sviktende rekruttering siden 1991, og ICES vurderer bestanden til å ha redusert reproduksjonsevne. Toktresultat viser at bestanden er nær et historisk lavmål. De eneste årsklassene som kan bidra til gytebestanden i nevneverdig grad er de som ble født før 1991, siden de etterfølgende 15 årsklassene er svært svake. Årsklassene før 1991 må derfor vernes siden disse utgjør den eneste muligheten for å øke gytebestanden i årene som kommer. Dette må også innbefatte fisket etter kolmule, sild og makrell i Norskehavet. Basert på de opplysningene man har om gytebestand og årsklassene på 1990-tallet vil bestanden av snabeluer ikke kunne gi grunnlag for et direkte fiske på mange år.

ICES anbefaler en fortsettelse av gjeldende reguleringer, det vil si forbud mot direkte trålfiske etter uer, stenging av områder og lave tillatte bifangst-rater. Denne anbefalingen gjelder inntil nye toktresultat kan vise til en klar økning i gytebestand og yngelforekomster. Videre er det nødvendig med bedre reguleringer for å unngå høy bifangst av snabeluer i det pelagiske fisket etter kolmule, sild og makrell i Norskehavet.

3. REGULERING AV TRÅLFISKET ETTER UER NORD FOR 62° N

3.1 Fisket med stormasket trål

For fisket med trål ble det med virkning fra 1. januar 1997 iverksatt reguleringstiltak som reflekterte den bekymringsfulle bestandssituasjonen for snabeluer (sebastes mentella).

Hovedmålsettingen var å redusere fisket av snabeluer så mye som praktisk mulig. En forutsetning for å få dette til var at reguleringene gjaldt all uer slik at en unngikk problemene med riktig identifisering av uerart. Samtidig hadde reguleringene som mål å "treffe" snabelueren, og i så liten grad som mulig vanlig uer. Videre ble det vektlagt at vernetiltaket for snabeluer i minst mulig utstrekning skulle ramme fisket etter andre arter.

På denne bakgrunn ble det i 1997 satt forbud mot et direkte fiske etter uer i fiskevernsonen ved Svalbard og i Norges økonomiske sone nord og vest for rette linjer mellom følgende punkter:

- A) N 70°00' E 05°21' (ved NØS ytre grense)
- B) N 70°00' E 17°30'
- C) N 73°30' E 18°00'
- D) N 73°30' E 35°56' (ved NØS ytre grense)

Ved fiske etter andre fiskeslag i forbudsområdet var det adgang til å ha inntil 25% bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

For ytterligere å redusere fangsten av snabeluer, ble det med virkning fra 1. mars 2000 i tillegg iverksatt stengning av følgende to områder i Norges økonomiske sone med totalforbud mot å fiske med stormasket trål:

Område 1: Et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

- 1. N 66° 30' Ø 06° 59'
- 2. N 66° 21' Ø 06° 44'
- 3. N 65° 43' Ø 06° 00'
- 4. N 65° 20' Ø 06° 00'
- 5. N 65° 20' Ø 05° 30'
- 6. N 66° 00' Ø 05° 30'
- 7. N 66° 30' Ø 06° 34,27' herifra i rett linje til pkt. 1.

Område 2: Et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

- 1. N 62° 36' Ø 03° 00'
- 2. N 62° 10' Ø 01° 15' (ved NØS ytre grense)
- 3. N 62° 40' Ø 00° 52' (ved NØS ytre grense)
- 4. N 63°00' Ø 03° 00' herifra rett linje mot sør til pkt. 1.

For å gi snabelueren et styrket vern ble Område 1 utvidet med virkning fra 1. januar 2002 til å gjelde et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 66° 30' Ø 06° 59'
2. N 66° 21' Ø 06° 44'
3. N 65° 43' Ø 06° 00'
4. N 65° 20' Ø 06° 00'
5. N 65° 20' Ø 05° 30'
6. N 66° 00' Ø 05° 30'
7. N 66° 30' Ø 06° 34,27'
8. N 67° 10' Ø 08° 00'
9. N 67° 10' Ø 08° 35'
10. N 67° 00' Ø 08° 18'
11. N 66° 50' Ø 08° 09' herifra i rett linje til pkt. 1.

Med virkning fra 1. januar 2003 ble forbudet mot et direkte fiske etter uer (vanlig uer og snabeluer) med trål utvidet til å gjelde i hele Norges økonomiske sone nord for 62° N. Samtidig ble tillatt bifangst redusert til 20%. Fra 1. januar 2005 ble tillatt bifangst ytterligere redusert til 15%. Denne bifangstreguleringen ble opprettholdt i 2006.

Som det fremgår av tabell 1 har bifangsten av uer i trålfisket økt i årene 2004, 2005 og 2006. Dette er en uheldig utvikling. Siktemålet må være at tillatt innblanding av uer i trålfisket ikke overstiger behovet for uunngåelig bifangst. I forbindelse med inngåelse av kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2007 drøftet partene bestandssituasjonen for uer og konstaterte at den er i svært dårlig forfatning. Partene ble imidlertid enige om å videreføre bifangstordningen i 2007 som innebærer at det i fisket med stormasket trål etter andre fiskeslag er tillatt å ha inntil 15% bifangst av uer i vekt av de enkelte fangster og av landet fangst.

Med bakgrunn i bestandssituasjonen for uer sammenholdt med økningen av bifangsten i trålfisket, hvor trålerne synes å ha tilpasset seg 15%-regelen, ser Fiskeridirektøren behov for en strammere regulering av dette fisket. En vil imidlertid ikke foreslå endring av reguleringsopplegget for 2007, men vil ta dette opp med sikte på innstramming fra 2008.

Fiskeridirektøren foreslår at forbudet mot et direkte fiske etter uer (vanlig uer og snabeluer) med stormasket trål nord for 62° N videreføres i 2007.

Fiskeridirektøren foreslår videre at det blir tillatt å ha inntil 15% bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

3.2 Innblanding av uer i trålfiske etter reker

I kvoteforhandlingene mellom Norge og Russland for 2006 ble tillatt innblanding av ueryngel i rekefisket redusert fra 10 til 3 yngel pr. 10 kg reker. Utøvelsesforskriften ble endret i samsvar med dette med virkning fra 1. januar 2006. Denne reguleringen er vedtatt videreført i 2007.

3.3 Bifangst av uer i trålfiske etter vassild og kolmule

De to områdene som er stengt for fiske med stormasket trål er i utgangspunktet også stengt for fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål. Fartøy med vassildtråltillatelse kan

imidlertid fiske etter vassild innenfor de stengte områdene med flytetrål i perioden 1. mars til og med 31. mai. Fartøy som fisker vassild innenfor de stengte områdene har ikke adgang til å ta uer som bifangst. Ved fiske etter vassild innenfor de stengte områdene er det tillatt å ta kolmule som bifangst.

Ved fiske etter vassild utenfor de stengte områdene nord for 62° N ble det med virkning fra 1. januar 2004 åpnet opp for en bifangst adgang på 5% av hensyn til behovet for uunngåelig bifangst og av hensyn til en klart definert grense for en slik bifangst adgang.

Fiskeridirektøren foreslår at gjeldende reguleringsopplegg for fiske med småmasket trål etter vassild og kolmule som er fastsatt for å beskytte fangst av uer, videreføres.

3.4. Fisket etter snabeluer i internasjonalt farvann og andre lands soner

Fiskeridirektøren viser til at det har utviklet seg et større fiske etter snabeluer i internasjonalt farvann i ICES statistikkområde II ("Smutthavet"), hvor også norske fartøy har deltatt. Pr. 16. november har norske fartøy innrapportert 2.862 tonn snabeluer fra dette området. I følge Havforskningsinstituttet tilhører forekomstene av snabeluer i dette området den nordøstarktiske bestanden av sebastes mentella. Dette er således den samme bestanden som norske myndigheter har iverksatt strenge regulerings tiltak for i Norges økonomiske sone.

I tillegg til et forbud mot å drive direkte fiske etter snabeluer, har Havforskningsinstituttet under henvisning til ICES sine anbefalinger, understreket behovet for å vurdere bifangstreguleringer i fisket etter andre fiskeslag som ivaretar hensynet til et tilstrekkelig vern av uer, herunder yngel. Det ble i denne forbindelse vist til at sannsynligheten for at det fiskes betydelige mengder bifangst av uer spesielt i fisket etter kolmule og sild i Norskehavet. Denne ueren går til oppmaling eller kastes ut uten at den blir registrert.

For å unngå at effekten av de strenge regulerings tiltakene av fisket etter uer som i en årrekke har vært iverksatt i Norges økonomiske sone, blir dramatisk redusert, foreslo Fiskeridirektøren et forbud for norske fartøy mot å drive et direkte pelagisk trålfiske etter snabeluer i internasjonalt farvann i ICES område II. Et slikt forbud ble vedtatt av Fiskeri- og kystdepartementet med virkning fra 13. november 2006.

På årsmøtet i NEAFC i november 2006 ble det vedtatt et forbud mot å fiske snabeluer i NEAFC reguleringsområde (ICES områdene I og II) for perioden 1. januar til 30. juni 2007. Dette innebærer også at det er forbudt å ta snabeluer som bifangst. Denne regulerings tiltaket vil bli evaluert på et ekstraordinært årsmøte i NEAFC, som vil bli avholdt innen utgangen av juni.

Med bakgrunn i årsmøtevedtaket vil Fiskeridirektøren foreslå at det i 2007 blir forbudt å drive fiske etter snabeluer, herunder ta uer som bifangst, i internasjonalt farvann i ICES statistikkområde I og II.

Norske fartøy har også adgang til å fiske uer på fastsatt kvote i internasjonalt farvann i ICES statistikkområder XII og XIV og i alle NAFO-områder unntatt 3M. I tillegg blir Norge gjennom de bilaterale kvoteavtalene med EU og Grønland tildelt en kvote av uer i grønlandsk sone. Fisket i disse områdene blir avvirket som et fritt fiske innenfor de fastsatte kvotene.

4. REGULERING AV KYSTFISKET ETTER UER NORD FOR 62° N

4.1 Innledning

Spørsmålet om regulering av kystfisket etter uer nord for 62° N ble behandlet av en egen arbeidsgruppe som avgav innstilling 21. november 2003. Saken ble lagt frem for Reguleringsrådet som sak 16/03 den 2. desember 2003. Reguleringsrådet tilrådte at innstillingen ble sendt ut på ordinær høring.

Fiskeridirektoratet foreslo på bakgrunn av arbeidsgruppens innstilling og høringsinstansenes merknader følgende tiltak for regulering av kystfisket etter uer nord for 62° N:

- Det innføres en fredning av uer i yngleperioden i tidsrommet 1. april til og med 6. juni samt en fiskestopp i perioden 1. august til og med 31. august.
- I de periodene fisket er stoppet gis det anledning til å ha inntil 10% bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten av uer avregnes pr. uke.
- Det fastsettes et generelt minstemål for vanlig uer på 32 cm og det gis anledning til å ha inntil 10% uer i antall under minstemål.
- Med virkning fra 1. januar 2006 fastsettes det forbud mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskestørrelse enn 120 mm (60 mm halvmaske).

Den 14. april 2004 ble det gjennom endring av forskrift av 10. oktober 1989 om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild iverksatt følgende tiltak for regulering av kystfisket etter uer nord for 62° N:

- Det innføres en fredning av uer i yngleperioden i tidsrommet 1. mai til og med 31. mai
- I fredningsperioden gis det anledning til å ha inntil 20% bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten av uer avregnes pr. uke.
- Det fastsettes et generelt minstemål for vanlig uer på 32 cm og det gis anledning til å ha inntil 10% uer i antall under minstemål.
- Med virkning fra 1. januar 2006 fastsettes det forbud mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskestørrelse enn 120 mm (60 mm halvmaske).

I 2005 ble tillatt bifangst redusert fra 20% til 15%. Fredningsperioden ble i 2005 utvidet til å gjelde i tidsrommet 20. april til og med 19. juni.

For 2006 ble fredningstiden utvidet til å gjelde i tidsrommene 1. april til og med 31. mai og 1. september til og med 30. september. Når det gjelder fredningen i april og mai ble det vist til at det gjennomgående ble fisket mye uer i disse månedene, samt at fisket da foregikk på konsentrasjoner dominert av hunnfisk i yngleperioden. En fredning i denne perioden ville derfor ha en ekstra god effekt ved at en unngikk fangst av rene hunnfiskkonsentrasjoner i tillegg til å redusere den generelle beskatningsgraden. En fredning bare i april og mai måned var imidlertid ikke tilstrekkelig til å få ned beskatningsgraden til et forsvarlig biologisk nivå. Det ble derfor vedtatt fredning også i september, hvor det tradisjonelt også har blitt fisket mye uer.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter uer nord for 62° N i perioden 1990-2006. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N.

	Konvensjonelle redskaper	Trål		SUM	
År	Alt antatt som vanlig uer	Vanlig uer og snabeluer	Herav: Vanlig uer ³	Vanlig uer	Sum begge arter
1990	6.126	27.393	17.791	23.917	33.519
1991	7.175	42.150	8.697	15.872	49.324
1992	7.606	15.777	5.094	12.700	23.383
1993	7.661	10.643	5.476	13.137	18.303
1994	7.507	13.934	7.448	14.955	21.441
1995	7.665	8.477	4.914	13.516	16.141
1996	7.819	13.832	5.244	15.622	21.651
1997	6.819	11.982	7.363	14.182	18.801
1998	7.989	18.227	5.272	16.540	26.216
1999	9.399	15.190	7.406	16.750	24.588
2000	8.852	10.200	4.180	13.032	19.052
2001	6.502	16.569	2.632	9.134	23.071
2002	5.588	5.125	2.973	8.561	10.713
2003	5.563	2.528	1.314	6.977	8.091
2004 ¹	4.461	3.197	1.885	6.346	7.658
2005 ¹	4.494	3.891	2.110	6.605	8.385
2006 ²	3.068	4.446	2.500	5.568	7.514

Kilde: Sluttседdelstatistikk

¹ Foreløpige tall.

² Tall pr. 5. november 2006. Omfatter fiske i NØS.

³ Beregnet av HI

4.2. Fredningsperioder

ICES tilrår som nevnt strengere reguleringer og større vern på grunn av fortsatt nedgang i gytebestand og rekruttering. Dagens reguleringstiltak er i denne sammenhengen utilstrekkelige.

Fiskeridirektøren legger til grunn at tilrådommen fra ICES og Havforskningsinstituttet krever strengere reguleringstiltak i kystfisket etter uer. Fredningsperioden bør følges utvides.

For å oppnå tilstrekkelig effekt av reguleringen, bør en utvidelse av fredningen medføre en fiskestopp i en periode hvor det fiskes mye uer.

Tabell 2 nedenfor viser hvordan fangstene for fartøy under 28 m i gjennomsnitt for perioden fra 1990 til 2004 har fordelt seg på de ulike etter fangstmåned og fangstområde.

Tabell 2

Område	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Sum
03 Øst-Finnmark	7	12	17	42	58	48	20	93	110	85	36	11	541
04 Vest-Finnmark	20	44	65	94	57	80	50	121	200	218	124	33	1 107
05 Røstbanken til													
Malangsgrunnen	37	58	92	140	77	164	120	287	281	240	168	55	1 722
00 Vestfjorden	39	44	35	50	106	39	28	47	85	102	95	35	704
06 Helgeland	33	32	32	169	289	84	37	105	144	133	151	66	1 277
07 Møre	29	15	17	54	195	81	54	70	71	62	84	43	775
Andre	2	2	2	5	6	6	1	5	8	5	4	2	42
Sum	166	208	260	554	787	504	311	729	900	845	661	244	6 167

Tabellen viser at de største fangstene blir landet i april-mai og fra august til ut november.

Tabell 3 viser gjennomsnittlig fangst av uer i % tatt av fartøy under 28 m som fisker med konvensjonelle redskaper i perioden 1990 – 2004 fordelt etter fangstmåned og område.

Tabell 3

Område	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Sum
03 Øst-Finnmark	1 %	2 %	3 %	8 %	11 %	9 %	4 %	17 %	20 %	16 %	7 %	2 %	100 %
04 Vest-Finnmark	2 %	4 %	6 %	9 %	5 %	7 %	5 %	11 %	18 %	20 %	11 %	3 %	100 %
05 Røstbanken til													
Malangsgrunnen	2 %	3 %	5 %	8 %	4 %	10 %	7 %	17 %	16 %	14 %	10 %	3 %	100 %
00 Vestfjorden	6 %	6 %	5 %	7 %	15 %	6 %	4 %	7 %	12 %	15 %	13 %	5 %	100 %
06 Helgeland	3 %	2 %	2 %	13 %	23 %	7 %	3 %	8 %	11 %	10 %	12 %	5 %	100 %
07 Møre	4 %	2 %	2 %	7 %	25 %	11 %	7 %	9 %	9 %	8 %	11 %	6 %	100 %
Andre	3 %	3 %	3 %	11 %	12 %	13 %	3 %	11 %	17 %	11 %	8 %	5 %	100 %
Sum	3 %	3 %	4 %	9 %	13 %	8 %	5 %	12 %	15 %	14 %	11 %	4 %	100 %

Disse tallene kan variere fra år til år, men ikke mer enn at gjennomsnittstall for hele perioden gir et noenlunde godt bilde av hvordan fangsten fordeler seg på måneder. Tabellen viser at det gjennomgående fiskes mest uer i april og mai, og fra og med august og ut november. I alle områder fiskes det uer i alle områder i andre halvår, særlig i de tre nordligste områdene. Dersom en av fredningsperiodene skulle utvides, ville en forlengelse av den andre perioden gi den største reguleringseffekten.

Fiskeridirektøren vil foreslå at fredningsperioden om høsten utvides med én måned, enten august eller oktober, og ber om Reguleringsmøtets syn på valg av periode.

4.3. Bifangst

Arbeidsgruppen var enig om at det i fredningsperiodene gis anledning til å ha inntil 10% bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten avregnes pr. uke.

Fiskeri- og kystdepartementet har fastsatt bifangstprosenten for kystfisket tilsvarende samme prosentandel som for trålerne. I henhold til kvoteavtalen mellom Norge og Russland er bifangstprosenten for trålerne i 2007 fastsatt til 15%.

Fiskeridirektøren foreslår at det i fiske med konvensjonelle redskaper nord for 62° N i fredningsperiodene er tillatt å ha inntil 15% bifangst av uer. Bifangsten avregnes pr. uke.

4.4. Maskevidde i garn

Forbudet mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskevidde enn 120 mm (60 mm halvmaske) ble iverksatt 1. januar 2006.